Şirkette sermaye artırımı

Sermaye arttırımı, sermaye artırma, şirket sermayesini yükseltmek olarak da bilinir.

Nedir?

Sermaye artırımı, şirket sözleşmesinde yazan sermaye tutarının yükseltilmesidir. İki yolla yapılır: ortaklar yeni para ya da mal koymayı üstlenir (taahhüt yoluyla) ya da şirketteki yedekler sermayeye çevrilir (iç kaynaklardan). Kararı genel kurul alır ama karar ticaret siciline tescil edilmeden sonuç doğurmaz. Anonim şirkette karar 3 ay içinde tescil edilmezse geçersiz olur.

Kimler için?

- Sermayesini yükseltmek isteyen anonim ve limited şirket ortakları
- Şirkete yeni ortak almak isteyenler
- Şirketteki yedekleri sermayeye çevirmek isteyenler
- İhale, kredi ya da izin için daha yüksek sermaye istenen şirketler

Gerekli belgeler

Genel kurul kararının noter onaylı örneği	Genel kurul tutanağı deftere yapıştırıldıktan sonra noterden
Sermaye maddesinin yeni metni (tadil metni)	Şirket yetkililerince hazırlanıp imzalanır
Yönetim kurulu beyanı (yalnız anonim şirket)	Yönetim kurulunca hazırlanıp imzalanır
Sermaye tespit raporu	Yeminli mali müşavirden, serbest muhasebeci mali müşavirden ya da şirketin denetçisinden
Banka mektubu	Tescilden önce ödenen paranın yatırıldığı bankadan
Rekabet Kurumu payının ödendiğini gösteren belge	Ödeme yapılan banka ya da sicil müdürlüğü veznesinden
Bilirkişi değerleme raporu (mal ile sermaye konuyorsa)	Asliye ticaret mahkemesinin atadığı bilirkişiden

Adım adım

1. **Artırımın tutarını ve yolunu belirleyin**

   Ne kadar artırılacağını ve bunun yeni para, mal ya da şirketteki yedeklerle mi karşılanacağını ortaklarla netleştirin. İki şirket türünde de önceki sermaye tamamen ödenmeden taahhüt yoluyla artırım tescil edilemez.

2. **Gerekiyorsa önce izin alın**

   Kuruluşu ve esas sözleşme değişikliği Ticaret Bakanlığı iznine bağlı anonim şirketler ile başka bir kurumun iznine tabi şirketler, genel kuruldan önce bu izni almalıdır.

3. **Genel kurulu toplayıp kararı alın**

   Anonim şirkette, esas sözleşmede aksi yoksa sermayenin en az yarısı toplantıda bulunmalı ve karar oyların çoğunluğuyla alınmalıdır. Limited şirkette temsil edilen oyların en az üçte ikisi ve oy hakkı olan esas sermayenin yarıdan fazlası gerekir.

4. **Yeni payları taahhüt ettirin**

   Artırılan sermayenin tamamı, yeni sözleşme metninde ya da yazılı ve şartsız taahhütnamelerle üstlenilmelidir. Mevcut ortakların yeni payları önce alma hakkı (rüçhan hakkı) vardır; anonim şirkette bunun için en az 15 gün süre tanınır.

5. **Tescilden önce ödenecek parayı bankaya yatırın**

   Anonim şirkette nakit taahhüdün en az dörtte biri tescilden önce bankaya yatırılır, kalanı tescilden sonraki 24 ay içinde ödenir. Limited şirkette şirket sözleşmesi tescilden önce ödeme öngörüyorsa o tutar yatırılır ve bankadan mektup alınır.

6. **Mali müşavir raporunu hazırlatın**

   YMM, SMMM ya da denetçi; önceki sermayenin tamamen ödendiğini ve iç kaynakların şirkette gerçekten var olduğunu raporlar. Mal konuyorsa değerini mahkemenin atadığı bilirkişi belirler.

7. **MERSİS'ten tescil başvurusu yapın**

   Başvuruyu MERSİS'te oluşturup belgeleri ekleyin, ardından randevu alarak ticaret sicil müdürlüğüne gidin. Başvuru karar tarihinden itibaren 30 gün içinde yapılır; kayıtlı sermaye sistemindeki anonim şirkette süre yönetim kurulu kararından başlar.

8. **Tescil ve ilanı kontrol edin**

   Müdürlük yeni sermaye tutarını tescil eder ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde ilan ettirir. Sermaye olarak taşınmaz gibi bir mal konduysa müdürlük tapu gibi ilgili sicillere de bildirim yapar.

Süre
Tescil başvurusu, artırım kararının alındığı tarihten itibaren 30 gün içinde yapılır (kayıtlı sermaye sisteminde yönetim kurulu kararından itibaren). Anonim şirkette karar 3 ay içinde tescil edilmezse karar ve varsa izin geçersiz olur.

Bilmeniz gerekenler

- Artırım kararı tescille hüküm doğurur; genel kurul kararı tek başına sermayeyi yükseltmez.
- Ortağın şirkete verdiği borcu sermayeye çevirmek ayrı bir yoldur: alacağın tespiti için asliye ticaret mahkemesinin atadığı bilirkişinin raporu gerekir.
- Yalnız iç kaynaklardan artırımda mali müşavir raporu yerine yönetim organının yazılı beyanı ve onaylı yıllık bilanço verilebilir; bilanço 6 aydan eskiyse ara bilanço gerekir.
- Rüçhan hakkını kısıtlamak ya da kaldırmak için haklı sebep ve ağırlaştırılmış çoğunluk gerekir; anonim şirkette bu, sermayenin en az yüzde 60'ının olumlu oyudur.

Sık sorulanlar

Anonim şirkette artırılan sermayenin tamamını hemen yatırmam gerekir mi?
Hayır. Nakit taahhüdün en az dörtte biri tescilden önce ödenir; kalanı tescilden sonraki 24 ay içinde ödenebilir.

Sermaye artırımında şirkete yeni ortak girebilir mi?
Evet. Yeni ortak, artırılan payları taahhüt ederek girebilir; ancak rüçhan hakkı kısıtlanmadıkça paylar önce mevcut ortaklara teklif edilir.

Şirkette birikmiş kâr ve yedekler sermayeye eklenebilir mi?
Evet. Serbestçe kullanılabilir yedekler ve mevzuatın izin verdiği fonlar sermayeye çevrilebilir; bu durumda ortaklardan yeni para istenmez.

Dayanak: 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu md. 344 (nakdi sermayenin ödenmesi) · 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu md. 421 (anonim şirkette toplantı ve karar nisapları) · 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu md. 456–462 (anonim şirkette sermaye artırımı) · 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu md. 590 ve md. 621 (limited şirkette sermaye artırımı ve önemli kararlar) · Ticaret Sicili Yönetmeliği md. 72–73 (anonim şirket) ve md. 93–95 (limited şirket). Bu rehber genel bilgilendirme amaçlıdır; kendi durumunuz için bize danışın.